

ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮರಳು ಇದ್ದಾಗ ಅದನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲ, ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಾನು ರಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಸಂಬಂಧಿಗಳು, ಮಿತ್ರರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವೆಲ್ಲ ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು.

ದೇಶವಾಸಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗಲಿದೆ. ಏನು ಗೊತ್ತೇ? ಮರಳು! ನಿಜ, ಮಾನವ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನಂತರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸುವುದು ಏನನ್ನು? ಆಹಾರ... ಬಟ್ಟೆ... ವಾಹನ... ತೈಲ... ಉಷ್ಣ. ಅದ್ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ, ಮೂರನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಬಳಸುವುದು ಮರಳು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಿರುವ ಮರಳು, ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಮರೀಚಿಕೆಯಾದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ನಮಗಲ್ಲ. ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾದ ದೇಶಗಳ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಿಳಿವ್ಯಾದ ದೇಶ ಎಂದರೆ ಸಿಂಗಾಪುರ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಾಪುರ ಬೆಳೆದಷ್ಟು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಯಾವ ದೇಶವೂ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಹೌದು, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿಯೂ ಹೌದು. ಎರಡು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜನರಾದ ಎತ್ತಕ್ಕುಂಟು ಚದರ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿದ್ದ ದೇಶ ಇಂದು ಏಳುನೂರ ಇವತ್ತು ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಪ್ರತಿಶತ ವೃದ್ಧಿಸಿದೆ.

ಇದು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ತುಂಬಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕೃತಕ ಭೂಮಿ. ಅಷ್ಟು ತುಂಬಲು ಆ ದೇಶದ ಬಳಿ ಸರಕು ಇತ್ಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಉತ್ತರ, ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ! ಬರೇ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಸಮುದ್ರ ತಟದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಉಳಿಯಲು ಮನೆ, ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ, ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಆಗಬೇಕು.

ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್, ಗ್ಲಾಸ್, ಪೇಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು ಮರಳು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಎಲ್ಲೆಳುವ ಗಗನಚುಂಬಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಪೈರೈಸುವಷ್ಟು ಮರಳು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ, ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಸಿಂಗಾಪುರ ದೇಶ ಮಲೇಷ್ಯಾ, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ ಮತ್ತು

ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದಿಂದ ಮರಳನ್ನು ಅಮದು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅದ್ಯಾವ ಅನಿವಾರ್ಯವೂ, ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಪೂರೈಸುತ್ತಿವೆ. ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ನದಿ ಮೂಲದ ಮರಳಿನ ರಫ್ತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಇದು ಒಂದು ದೇಶದ ಕಥೆಯಲ್ಲ. ಮರಳಿನ ರಾಶಿಯನ್ನೇ ಮೃತುಂಬ ಹೊದುಕೊಂಡಿರುವ ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಕೂಡ ಮರಳನ್ನು ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ನಂಬಲೇಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಶೇಕಡಾ ಮಾನವತ್ವದರಷ್ಟು ಭಾಗ ಮರುಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಮರಳಿನಿಂದ ಆವರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಹಾರಾ ಮರುಭೂಮಿಯೊಂದೇ ಸುಮಾರು ತೊಂಬತ್ತರಡು ಲಕ್ಷ ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಶೇಕಡಾ ತೊಂಬತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಮರುಭೂಮಿ. ಆದರೂ ಆ ದೇಶಗಳು ಮರಳನ್ನು ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಿಂದ. ಬಟ್ಟರ ಅಷ್ಟೇ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆನಡಾದಿಂದ. ಉದಾ ಹರಕೆಯಾಗಿ ದುಬೈನಲ್ಲಿರುವ ಎಂಟುನೂರು ಮೂವತ್ತು ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ ಬಾರ್ಜ್ ವಿಲೇವಾರಿ ನೋಡಿ. ಆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಮರಳು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಿಂದ ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು!

ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮರಳು ಇದ್ದಾಗ ಅದನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲ, ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಾನು ರಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಸಂಬಂಧಿಗಳು, ಮಿತ್ರರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವೆಲ್ಲ ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು.

ಎರಡನೆಯದು, ಅಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು. ಮೂರನೆಯದು, ಮರಳೇ ತುಂಬಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಳು ಪುಕ್ಕಟೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದು. ದೂರತಃ ಎಂದರೆ, ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಚೆಲ್ಲುವಷ್ಟು ಮರಳಿದ್ದರೂ ಅದು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಿಲ್ಲ. ಮರುಭೂಮಿಯ ಮರಳಿನ ಕಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಜಳಿಗೆ, ಸದಾ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯಿಂದಾಗಿ

ಕಣಗಳು ಸಮದ, ಮೇಲ್ಮೈ ನುಣುಪಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮರಳು ಕೋನಾಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಒರಟಾಗಿರಬೇಕು.

ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಮಿಲಿಮೀಟರ್‌ನಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಮಿಲಿಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣದಾದರೆ ಅದು ಮರಳು ಅಥವಾ ಧೂಳಿನ ಕಣವೆಂದೂ, ದೊಡ್ಡದಾದರೆ ಚಿಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಎಂದೂ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮರಳು ಉತ್ಪನ್ನ ಅಂತವಿಲ್ಲದೆ (ಉತ್ಪನ್ನ ಅಂತ ಕಾಂಕ್ರೀಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣ ತುಟ್ಟು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ) ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಕಣಗಳೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಂಧಿಸಿ, ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಗೆ ಬಲ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸದ್ಯ, ಮರುಭೂಮಿಯ ಮರಳನ್ನು ತೋಧಿಸಿ, ತೋಳಿದು, ಸೋಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಬದಲು ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವೂ ಹೌದು, ಸೋಸಿಯೂ ಹೌದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನದಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದ ಮರಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮುದ್ರದ ಮರಳಿಗಿಂತ ನದಿಯ ಮರಳು ಉತ್ತಮ ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಂತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಸಮುದ್ರದ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಚಿಮ್ಮಿ, ಜಲಚರಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಜಳಿಗೆ ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಮಿಕಲ್ ರಿಯಾಕ್ಷನ್ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದದ್ದೇ. ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಬೇಕು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ನದಿಯ ಬುಡದ ಮರಳನ್ನೇ ಯೋಗ್ಯ ಇನ್ನಾವುದೂ ಅಲ್ಲ, ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನದಿಯಿಂದ ಮರಳು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜ, ಮಾಫಿಯಾ, ಹೊಡಾಟಾ, ಬಡಿದಾಟ ಕೊನೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹೋಗುವುದಿದೆ. ನದಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ, ಮರಳು ಎತ್ತುವುದರಿಂದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾಸು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೂಳೆತ್ತುವ ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಡ್ರೈಬಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ನೀರು ಮಲಿನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿರದ ಕೃಷಿಗೆ ತೊಡಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಟ್ರೆಸ್‌ಗಿರ್ಜ್ಜಿ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜಳಿಗೆ, ಸರಿಯಾದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಡ್ರೈಬಿಂಗ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವವರು ಕೆವುಡರಾಗುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಾಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ಭಾರತ ಬಂದರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ನೂರು ಜನ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ನೀರಿನ ತಳದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆವೂ ನೀರಿನ ತಟ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಗ(!) ವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಸಮುದ್ರ ತಟದ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿ ಹೊಡೆದ ತೋಡಿದರೂ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಅಲೆ ಒಂದು, ಅಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದ ಮರಳನ್ನು ಕೊರದು ಆ ಹೊಡೆದ ತುಂಬಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನಿಯಮ ಇಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಮರಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕು? ನದಿಯ ಬುಡದಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಏಕೆಂದರೆ, ನೂರಾರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಡ್ಡ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲು, ಗಾಳಿ-ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚೂರಾಗಿ, ಮಳೆಯ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ನದಿಯ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಅದ್ದೇ ಅಲ್ಲಿ, ಈಗ ನಾವು ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಥವಾ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಅಬ್ಬಿಬ್ಬಾ ಎಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋ ಅಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತಾನಂತೆ, ಅದೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನೂ ಸೇರಿ. ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಕಿಲೋ ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ಟನ್. ಇಂದು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಂಟುನೂರು ಕೋಟಿ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಂಪೂಷಿತನ ಬೇಡ, ಎಂಟು ಶತಕೋಟಿ ಜನರೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಟನ್ ಅಹಾರ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಹನ್ನೆರಡು ಶತಕೋಟಿ ಟನ್ ಆಯಿತು. ಅದರ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಮರಳು ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತೇ? ಬಳಸುವ ಅಹಾರಕ್ಕಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಅಧಿಕ, ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ಶತಕೋಟಿ ಟನ್!

ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಗೆ. ಉಳಿದದ್ದು ಗಾಜು ತಯಾರಿಸಲು, ಮನೆಗೆ ಬಳಿಯುವ ಬಣ್ಣ ತಯಾರಿಸಲು, ಆಸಾಲ್ ಅಥವಾ ಕ್ರಾಕ್ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಸ್ತು ಮರಳು. ನಾವು ಬಳಸುವ ಟೂತ್‌ಪೇಸ್ಟ್, ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ವೈನ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಚಿಪ್, ಮೊಬೈಲ್ ಸ್ಕ್ರೀನ್ ತಯಾರಿಸಲು ಮರಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಂದರೆ, ಮರಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಾವು ಧರಿಸುವ ಒಳ ಉಡುಪು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸೊಂಟದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಜ, ಒಳ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಇಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಯಾರಿಕೆಗೂ ಮರಳು ಬೇಕು. ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹತ್ತು ಮೀಟರ್ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ ಮರಳಿನ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಎಪ್ಪತ್ತು ಸುತ್ತು ಬರುತ್ತದೆಂತೆ! ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮರಳಿನ ಬಳಕೆಯ ಲೆಕ್ಕ! ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕು.

ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಎಪ್ಪತ್ತು ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಚೀನಾ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಸಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಚೀನಾ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದೆ. ಭಾರತ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ದೇಶ ಒಂದೇ ಆಮರಿಕ ಒಂದು ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಷ್ಟು ಮರಳನ್ನು ಬಳಸಿದೆ. ಮತ್ತೆ ದೊಡ್ಡ ದೇಶ, ದೊಡ್ಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲವೇ!? ಇರಲಿ, ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಮರಳಿನ ಬಳಕೆ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಚಿಂತಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ ಇದು.

ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಪ್ರಕೃತಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು! ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಮರಳಿಗೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಏಳುವುದು ಖಂಡಿತ! ಈಗ ಪರ್ಯಾಯ ಉಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕೃತ್ರಿಮ ಪ್ರತಿ ಮಾದುವುದು ಸುಲಭವಾದರೂ, ಬದಲಾಗಿ. ಜಳಿಗೆ, ಅದನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮರಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರವಾನೆಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು, ಕಳೆದಿನಲ್ಲಿ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಸಣ್ಣ ಕಣಗಳನ್ನು ಮರಳಿನ ಬದಲು ಕಾಂಕ್ರೀಟಿ ನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮರಳಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗದ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದ್ಯಾವುದೂ ಬಳಕೆಯ ವೇಗಕ್ಕೆ ಸಮವಲ್ಲ. ಸದ್ಯ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಉಪಾಯಗಳು ಎರಡು. ಮೊದಲನೆಯದು, ಒಡೆದು ಹಾಕಿದ ಕಟ್ಟಡದ ವಸ್ತುಗಳ ಮರು ಬಳಕೆ. ಕಾಂಕ್ರೀಟನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪುನಃ ಪುನಃ ಮರಳಿನಂತೆ ಬಳಸುವುದು. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಅರವತ್ತರಷ್ಟು ಇಂತಹ ವಸ್ತುಗಳು ಮರುಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮರುಬಳಕೆ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಮ್ಮು ಇದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು, ಮರಳಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನೇ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುವುದು. ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಖಾಲಿ ಉಪ್ಪುತವಂತೆ. ನಿಜವೂ ಇರಬಹುದು. ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಬಾಡಿಗೆಗೂ ಕೊಡದೆ ಖಾಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳು, ಅಫೀಸ್‌ಗಳು, ಹೊಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ರೂಮ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಇದು ಸರಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು, ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮನೆ, ಗೃಹೀಷು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಕ್ಕೆ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮರಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸವಾಲಾಗಿರುವ ನೀರು, ಮರದ ಸರಂಕ್ಷೆಯೇ ಜಳಿಗೆ ಮರಳಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೂ ಅಗತ್ಯ. ಅದರ ಕುರಿತು ಈಗಲೇ ಜಾಗರೂಕರಾಗಬೇಕು.

- ಕರ್ತಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಬಹೈರ್

ದೇ ಅಂತರಂಗ ಸುದ್ದಿ

ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ, ತುಮ್ಮಲ, ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಲು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು. ಆ ಲೇಖನವನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಓದುವಾಗ ನನಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳು ಹಾದುಹೋದವು. ರೈಲ್ವೆ ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರ್ಮಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ರೈಲಿನ ಕಟಿಕೆಯೊಳಗಿಂದ ಕೈಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಮರಳು ಕೈಬಿಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಲ್ಲ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಘಂಟು ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಹೇಗೆ? ಅಂಥ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಪದಗಳೇ ಇಲ್ಲ.

ಕಣ್ಣುಗಳು ಅಷ್ಟು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವಾಗ, ಎದೆಯೊಳಗೆ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಚಂಡಮಾರುತವೇ ಏಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಕೇವಲ ಹುಷಾರಾಗಿ ಹೋಗಿ, ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ಪೋನ್ ಮಾಡು ಎಂಬ ಅಂಶ ಸಪ್ತ ವಾಕ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ. ಮನುಷ್ಯನ ಒಳಗಿರುವ ಆಕಾಶದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಈ ಕಿರಿದಾದ ಬಾಗಿಲು ಎಷ್ಟು ಸೋಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇರೇನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಪದಗಳೆಂಬುವು ನದಿಯ ಮೇಲಿನ ಸೇತುವೆಗಳೆಂದರೆ. ಅವು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಬಲ್ಲವೇ ಹೊರತು, ಆ ನೀರಿನ ತಣ್ಣನೆಯ ಆಳವನ್ನಾಗಲಿ, ಅದರ ಪ್ರವಾಹದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಮುಟ್ಟಲಾರವು. ಭಾಷೆಯ ಈ ಆಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲ ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಶಬ್ದಸಾಕ್ಷಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದವೂ ಒಂದು ಸಿದ್ಧ (ರೆಡಿಮೆಡ್ ಬಟ್ಟೆ) ಉಡುಪಿನಂತೆ. ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ತಂದ ಶರ್ಟ್‌ಗೆ ನಮ್ಮಗೆ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಹೊಂದುವುದೇ ಏನೇ, ನಮ್ಮ ಮೈಚರ್ಮದಷ್ಟೇ ನಿಜವಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ಬೆಸೆಯಲಾರದು. ನಮಗೆ ಆ ಅತಿಯಾದ ಬದುಕುವಾದಾಗ ನಾವು ಕುರಿತುಬಿಟ್ಟು ಬದಲು ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿಯುಕ್ತವಾಗ ಮಾತುಗಳು ಸೋತು ಕಣ್ಣುಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದ ಅನುಭವಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಮೌನಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುತ್ತವೆ. ಪದಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರತು, ಆ ಸಂಗತಿಯ ಹಿಂದಿರುವ ಜೀವಂತ ವಿಡಿತವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಡುವ ತಾಕತ್ತಿಲ್ಲ, ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಡೆನ್‌ಸ್ಟಾಮ್‌ಕೆಟ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಪದವಿದೆ ಮಾತ್ರ.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ನಿಂತಾಗ, ಸುತ್ತಲಿನ ಮರಗಳ ಉಸಿರಾದುವ ನಡುವೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಷ್ಟು ನಗಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪಾಪವಾದದ್ದು ಎಂದು ಅನಿಸುವ ಆ ಏಕಾಂತಕ್ಕೆ ಅವರು ಈ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಥವಾ ಕರಾವಳಿಯ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ನಡೆದುಹೋದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ಅನುಭವ ನಿಶ್ಚಯ. ಅದರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆ ಅನುಭವವೇ ನಮಗೆ ಆಪರೀತವೇ? ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಜಾರ್ಜಿಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶವೇಮೆಚಾಮಾ ಅಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಶಬ್ದವಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಪೂರ್ಣ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದರೂ ಉಟು ಎಷ್ಟು ರುಚಿಯಾದ್ದು ಎಂದರೆ ತಟ್ಟೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗದೆ ಸ್ಥಿತಿ ಆದು.

ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯಿಂದ ಬಿಡಿದ ತುಪ್ಪದನ್ನದ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಪದ ಕಟ್ಟಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅನುಭವ ಮಾತ್ರ. ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಎರಡೊಂಕೆ ಗಂಟೆಗೆ ಹಳೆಮನೆಯ ಹಂಪಿನ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಹನಿಗಳು ಬಿದ್ದಾಗ ಬರುವ ಆ ಒಂದು ಲಯವಿದೆಯಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಭಾರದೇ ಎದ್ದು ಕುಳಿತಾಗ ಆ ಶಬ್ದ ನಮ್ಮ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಯಾವುದು ಹಳೆಯ ಬೀದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿಸಿ ಕರೆತರುತ್ತದೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಭಾಷೆಯದರೂ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕೊಟ್ಟಾದ ಹೆಸರಿನೆಯೇ? ಮಳೆಯದೆ, ಸದ್ದಿದೆ, ನೆನಪಿದೆ.

ಕಣ್ಣುಗಳು ಅಷ್ಟು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವಾಗ, ಎದೆಯೊಳಗೆ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಚಂಡಮಾರುತವೇ ಏಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಕೇವಲ ಹುಷಾರಾಗಿ ಹೋಗಿ, ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ಪೋನ್ ಮಾಡು ಎಂಬ ಅಂಶ ಸಪ್ತ ವಾಕ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ. ಮನುಷ್ಯನ ಒಳಗಿರುವ ಆಕಾಶದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಈ ಕಿರಿದಾದ ಬಾಗಿಲು ಎಷ್ಟು ಸೋಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇರೇನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಪದಗಳೆಂಬ ದೋಣಿ ಸದಾ ಸಣ್ಣದು, ಅನುಭವಗಳೆಂಬ ಸಾಗರ ಅನಂತ

ಅದರ ಆ ಮೂರೂ ಬೆರತು ಎದೆಯೊಳಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಷಾದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನೂ ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಡ್ಡಿದ ಅಂಗೈಯಂತೆ. ನೆರಳು ಬೀಳುತ್ತದೆ ನಿಜ, ಆದರೆ ಅದು ಆಶ್ರಯ ಅಥವಾ ತಂಪು ನೀಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಪದಗಳ ಮಿತಿ ಎದುರಾಗುವುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಖಾಮುಖಿ ಭೇಟಿಗಳಲ್ಲಿ. ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರೀತಿಸಿ ದೂರವಾದ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಯಾವುದೋ ಆಪರೀತ ನಗರದ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ದಾಟುವಾಗ ಹಠಾತ್ತನೆ ಎದುರುಬದುರಾದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಆ ಮೂರು ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಕಾಲ ಪರಸ್ಪರ ನಿಲ್ಲುವ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸಂಜೆಗಳು, ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಚಹಾಗಳು, ಹೃದಯಹೊರದ ಪತ್ರಗಳು, ಆಸಹಾಯಕ ಮನಿಸುಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಿಂಚಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪದವನ್ನು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಅದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೇಗಿದ್ದೀರಾ? ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬರೀ ಮುಖವಾಡದಂತೆ ತಲೆತೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಇಡೀ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ, ಆ ಕ್ಷಣದ ತಳಮಳಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡಲು ನಿಘಂಟುಗಳು ಬೆವರು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಕ್ಷತ್ರ. ಗಂಟಿನ ಬಗಿ ಮತ್ತು ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು. ಭಾಷೆಯು ಸೃಷ್ಟಿಯು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜವೂ ತನಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ಪದಗಳನ್ನು ರೂಪೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಫಿಲಿಪೀನೋ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಗಿಲ್ ಎಂಬ ಮುದ್ದಾದ ಶಬ್ದವಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಗು ಅಥವಾ ನಾಯಿಮರಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಮುದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಕೆನ್ನೆಯನ್ನು ಚಿವುಟಿ ಮುದ್ದಾಡಬೇಕು ಅನಿಸುವ ಆ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರೀತಿಯ ತುರಿಕೆಗೆ ಅವರು ಹಾಗೆನುತ್ತಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ದಿನವೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಇಂಗ್ಲೀಷಾಗಲಿ, ನಮಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಡಿಯುವ ಏಕಪದ ಹೊಳೆದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ಪಾನಿಷ್‌ನ ಸೊಬ್ರೆಮಾ-ಉಟಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೂ ಎದ್ದುಹೋಗಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೇ, ಮೇಡಿನ ಮೇಲಣ ಕುಳಿತು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಕಳೆಯುವ ಆ ಸುದೀರ್ಘ ಸಂಕೇತು ಹರಟೆಯ ಸುಖ. ನಮ್ಮೂರಿನ ಮುದುವೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಮುಂದಿನ ಕುದುರೆ ಬಿಗಿದ ಜಿತ್ರಿ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ.

ಎಲ್ಲವೂ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ಥಿತಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಂತಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಕಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಶಬ್ದವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಳುಪುವೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಸಂಗೀತದ ದಾರಿ ತುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಸ್ಕಿ ಖನರ ಶಹನಾಯಿಯು ಆ ಒಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಎಳೆತ ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ನಮನೆಯ ಯಾವ ಕಾಪಿತ್ಯವೂ ಅಷ್ಟು ನಿಖರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾರದು.

ಭಾಷೆಯು ನಲದ ಮೇಲಿನ ರಸ್ತೆಯಾದರೆ, ಕಲೆ ಮಾತು ಸಂಗೀತಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಾರಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಗಡಿಗಳಿಲ್ಲ, ಶಬ್ದವನ್ನು ಶ್ರೀನ ಕಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ಮನುಷ್ಯನ ಮಿದುಳು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೂ, ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಈ

ಅರ್ವಚನೆಯ ವಲಯ ಮಾತ್ರ ಸದಾ ಆ ವಚನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉದಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಂದು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪದಗಳನ್ನು ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟಲ್‌ನಂತೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರೀತಿಯಾದರೆ ಹಳೆಯ ಅಂಗಿಯೊಂದನ್ನು ಮೂಲದಾಗ ಮೂಗಿಗೆ ಬಿಡಿಯುವ ಆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಆ ವಾಸನೆ ತರುವ ಆಸ್ತು ಸಂಕಟವನ್ನು ಯಾವ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಕೋಡಿಂಗ್ ತಾನೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೀತು? ಹಳೆ ಪುಸ್ತಕದ ಹಳದಿ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಾಗ ಕೈಬರಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ಆ ಕಾಗದದ ಒರಟು ಸ್ಪರ್ಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಪ್ಪೆ ಯಾವ ಅಲ್ಪಾಯದ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟೀತು? ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೆಳೆವು. ಎಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕೊಟ್ಟವಾದ ಲೇಔಟ್ ಅಂಟಿಸಿ, ಬಾಬಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕವಾಟಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬದುಕು ಕೇವಲ ಒಂದು ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರದ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಯಂತೆ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಗೂಢತೆಯೇ, ಈ ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ತಳಮಳವೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವಂತವಾಗಿರಿಸುವುದು. ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡು ಕೇವಲ ಏಳು ನಿರುಪಾಸಿ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸುವಾಗ, ಒಳಗೆ ಮೂಡುವ ಆ ಅನಾಮಧೇಯ ಭಾಷೆಗೆ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಿರಲಿ. ಅದು ಹಾಗೇ ಹರಿದುಹೋಗಲಿ.

ಕೊನೆಗೂ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಡಿದ ಮಾತುಗಳ ಮೇಲಲ್ಲ, ಆಡಲಾಗದ ಮಾತುಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಮೌನವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ. ಅಸ್ತತ್ವಿಯ ಬೆಡ್ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ ತಾಯಿಯ ಕೈಯನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಮಗನ ಬೆರಳುಗಳ ಸ್ಪರ್ಶದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಂತ್ವನ, ಯಾವ ಗೆಳೆ ವೆಲ್ ಸೋನ್ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲೂ ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪದಗಳೆಂಬ ದೋಣಿಗಳು ಸದಾ ಸಣ್ಣವು, ಅದರ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳೆಂಬ ಸಾಗರ ಅನಂತ. ಆ ಸಾಗರದ ದಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಅಲೆಗಳ ಸದ್ದಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಶಬ್ದಗಳ ಹಂಗಿಲ್ಲದೇ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕೈಯಿರುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿ.

ಭಾಷೆ ಸೋತ ಜಾಗದ ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯ ಅರಳುತ್ತಾನೆ. ಕಮ್ಮಿ ಪದಗಳಿರುವ ಲಾಭ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪದಗಳನ್ನು ಜೀವನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ದಪ್ಪ ದಪ್ಪ ನಿಘಂಟುಗಳನ್ನು ಕಂಕಳಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುವ ನಮಗೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಶಬ್ದಗಳಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೌನ ನದಿಯ ತಟದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಖರಾಹಾ

ನನವುಗಳ ಕಸ ಗುಡಿಸುತ್ತಾ, ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇವತ್ತಿನ ಸಂಜೆಯ ಬಿಸಿಲನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಡುವಾಗ, ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಅದರ ಇಡಿಯಾದ ತೀವ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಹೀರುತ್ತಾ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಹೆಸರಿಡು-ಹರಿದನಾಲ್ಕು ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೇ ಅವರ ಮಾತುಕತೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, ಅವರು ಕೇವಲ ತುಳುಕಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಸಿಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ, ಗುನುಗುವ ದೂರಗಳ, ಹಾಡಿನ ಧಾಟಿಯ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನದಿಯ ಆಚೀಚೆ ದಡಗಳಿಗೆ ದಾಟಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಶಬ್ದ ಮಾಡದೆ, ಬರೀ ಸ್ಥಿರ ಏರಿಳಿತದ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಆ ಕಲೆ ನಮಗೆ ಅದ್ಭುತ ಲೋಕವೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ಗಂಟಲ ಸದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಉಸಿರಿನ ಮತ್ತು ಮೌನದ

ಬೆಂಗಳೆಯ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಬದುಕನ್ನು ಅದನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವಾಗ, ಅನಂದ ವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ನಾವಿಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಭಾರಕ್ಕೆ ನಲುಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದೈನ ಎಂಬ ಕಟು ಸತ್ಯ ವೇದವಾಗುತ್ತದೆ. ಖರಾಹಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಾಗರಿಕರು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು, ಎರಡು, ಹತ್ತು, ನೂರು ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಗೀಳೇ ಅಡಗಿರಲಿ. ಅದರ ಬಳಿ ಇರುವುದು ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬ ಎರಡು ಸರಳ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ತೊಡೆದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ ಗ್ರೇಲ್ದರೆ, ಆಶ್ರಯ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕುವ ಆ ಜನರಿಗೆ ಗಣಿತದ ಸೂತ್ರಗಳ ಹಂಗಾದರೂ ಏಕೆ ಬೇಕು? ನಿದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಮೀನು ಇವತ್ತಿನ ಹೆಸರಿಗ ಸಾಕಾದರೆ ಮುಗಿಯಿತು, ನಾಳೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಳಿಯಿತು ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಬದುಕು ಆವರದು. ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬಡವರೂ ಅಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಶ್ರೀಮಂತರೂ ಅಲ್ಲ. ಬದುಕು ಹಂಚಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ತುತ್ತು ಅಷ್ಟೇ. ಬಣ್ಣಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೇಳೆ, ಕೆತ್ತಳೆ, ಕಡುಗಿಲೆ ಎಂಬ ನೂರಾರು ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಅದರ ಖರಾಹಾ ಜನರ ಬಳಿ ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಾಮಪದಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಕಡೆಕೆಡೆವು ಬಣ್ಣವನ್ನು ರಕ್ತದ ಹಾಗೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಹಸಿವನ್ನು ಎಲೆಯ ಹಾಗೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಅಹಾರದ ನೀಲಿಯನ್ನು ನೀರಿನ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ನೋಡುವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಸೋಲಿಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮರದ, ಹೂವಿನ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುವ ಆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಎಷ್ಟು ಮುಗಿವಾಗಿದರೇ? ನಮಗೆ ಬಣ್ಣ ಕೇವಲ ಶಬ್ದ, ಅವರಿಗೆ ಬಣ್ಣವೆಂದರೆ ಜೀವಂತ ಪ್ರಕೃತಿ. ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಯಕಾರಿಯಾದ ಜನತಿಯಿಂದಲೇ, ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗತಕಾಲ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲಗಳ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳೇ ಇಲ್ಲ.

ನಿನ್ನ ನಡೆದುಹೋದದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲುಬುವ ಗೋಚರ ಮಣ್ಣಿನ ಮರದ, ಹೂವಿನ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುವ ಆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಎಷ್ಟು ಮುಗಿವಾಗಿದರೇ? ನಮಗೆ ಬಣ್ಣ ಕೇವಲ ಶಬ್ದ, ಅವರಿಗೆ ಬಣ್ಣವೆಂದರೆ ಜೀವಂತ ಪ್ರಕೃತಿ. ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಯಕಾರಿಯಾದ ಜನತಿಯಿಂದಲೇ, ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗತಕಾಲ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲಗಳ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ನಡೆದುಹೋದದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲುಬುವ ಗೋಚರ ಮ

ನವೋದಯ ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಆವರಿಗೆ ಸುದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ತಾಲೂಕು ನೌಕರರ ಶಿಕ್ಷಣದ ವತಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂವತ್ಸರಗಳ ಹಾದ್ದರೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರ ಸಂಘದ ರಾಜಕೀಯದ್ವಾರದ ನಯನ, ತಾಲೂಕು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎಂ.ಆರ್.ಬಿ.ನಿಖಾಸ್ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಆರ್.ಕೆ.ಕೆ.ವೈ ಆರ್.ರಮಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮಂಜುನಾಥ್ ಶಿರೂರು, ಎಸ್.ಅಜ್ಜಪ್ಪ, ಆರ್.ಬಿ.ಶಿರೂರು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಎಂ.ಆರ್. ಮೇಗನಗೋಷ್ಠಾರ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪ್ರವೀಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮೈಮೂನ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ವೀಣಾ, ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಹುಲಿಬಿದ್ರ ಮತ್ತಿತರರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

